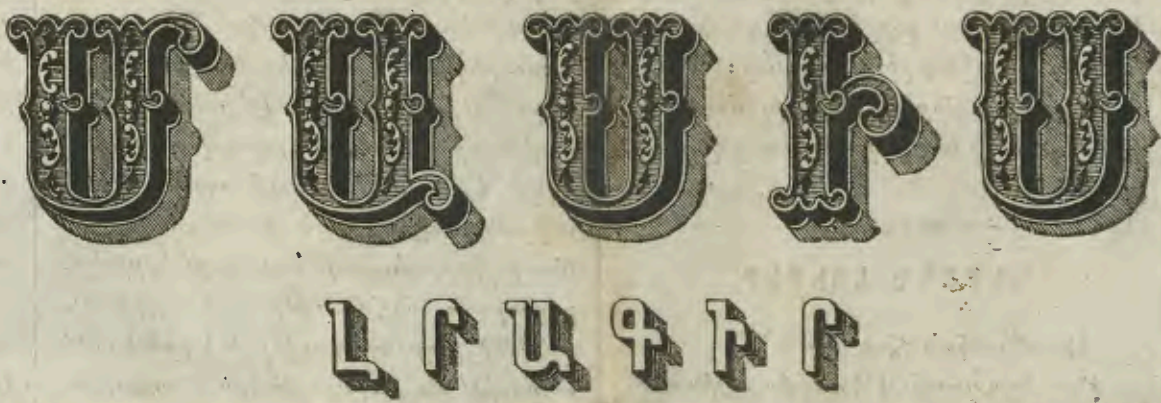

Տարեկան գինն է . . . 120 դր.
Վեցամսեայ . . . 65 "
Եռամսեայ . . . 35 "
Մէկ ծանուցումը տողին 40 փարս է :
Ստորագրութիւնները կանխիկ են :
Ստորագրութիւնները ամեն ամսոյն 1 րն
եւ 16 րն կը սկսին :

Գործը երթալիք լրագրութեան ծախսուն
ծախարը ամեն մէկ թիւին համար 20
փարս է :
Լրագրութեան վերաբերեալ նամակ կամ որ
եւ ինչէ կրտ թիւն, խմբագրին պիտի
ուղղուի . եւ ասոնց ծախսուն ծախ-
քը իրենցին վրայ է :

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒԴՈՒՄ 12 ՄԱՅԻՍ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Խաղաղութեան յոյսերը՝ Լաւոսպա-
յէն եկած վերջին լուրերուն նայելով՝
բոլորովին կորսնցած կ'երևին : Ուստի
կառավարութիւնը իր զինուորական ա-
հապարհականութիւնները զուլի
համար, մեծամեծ բանակներ գումարած,
եւ անոնց ամեն պէտք եղածը հոգացած
եւ կարգի դրած ըլլալով, միւս կողմանէ
ալ Մէլաթիոսի հզօր գիւնակաւութե-
ան քաջակամութիւնը միտք դրած է ամե-
նեւին զինուոր մը չունել զաշակից տե-
րութեանց :

Բանը այս վիճակին մէջ ըլլալով՝
բոլոր Լաւոսպայի աչքը Լաւոսի վրայ
դարձած է : Բնական ընէ Լաւոսի,
որ ճամբէն պիտի քալէ. ամեն մարդ սա
կը հարցնեն իրարու : Թէպէտ Սիւն-
նայի զեականական ժողովին մէջ միշտ
զաշակից տէրութեանց համաձայն եւ
համաձայն գտնուած է կրնն, այս աւ-
մենայնիւ այս համաձայնութեան իրօք
զործակցութեան անցնելու եւ իր զին-
քերը զաշակից տէրութեանց զինքերուն
հետ միացնելով գործ տեսնելու վերջին
մեծ քայլափորը դեռ չըլլաւ : Եւս է
ահա այս միջոցին բոլոր Լաւոսպայի ու-
շաղթութիւնը գրաւոր : Լաւոսիներուն
խօսքին նայելով, Լաւոսի մերձին ա-
ռաջարկութիւն մըն ալ պիտի ընէ եղեր
Ուստի կառավարութեան, եւ երբ որ
չընդունի, այն ժամանակը պատերազմ
պիտի հրատարակէ անոր դէմ : Երբեք
ընելիք առաջարկութիւնը Սիւննայի
տող զաշակից տէրութեանց զեական-
ներուն քննութեանը յանձնած է կրնն :
Լաւոսի իւր իւր լաւագործ խօսքին նայե-
լով, Լաւոսի կառավարութիւնը այս
նոր առաջարկութեան Ուստիայէն ըն-
դունելուն մեծ յոյս ունենալով, Լաւոս-
միջոցին տէրութեանց ծանուցել է, որ
եթէ իրենք ալ անոր համաձայն չը-
նան, ան ժամանակը զեկու. Զին դաշ-
նադրութեամբ յանձն առած պարտա-
ւորութիւններէն ինքզինքը ազատ պիտի
համարի : Միւս կողմանէ՝ Բալոսիայի
Սիւննայի լաւագործ կրտէ, թէ Լաւոսի
կառավարութիւնը լատ. մայիս 4 ին
չըջարկական ծանուցալի մը յուզար-
կեր է գերմանական տէրութեանց քով
ունեցած զեականներուն : Եւս ծանու-
ցալով գերմանական զաշակից տէրու-
թիւններուն որոշակի առաջարկերէ, որ ի-
րենց բոլոր ունեցած զօրութիւնը պատե-
րազմի պատրաստ վիճակին մէջ գնն, որ-
պէս զի Լաւոսպայի խաղաղութեանը հա-
մար Ուստիայէն պահանջուած երաշխա-
ւորութիւնները զինուց զօրութեամբ
ստնովին :

Լաւոսի կառավարու-
թիւնը յայտարարութիւն մը պատրաս-
տած է եղեր՝ Ուստիայ դէմ զործողու-
թեան ձեռք զարնելը ծանուցանելու
համար. բայց հրատարակելու համար՝
կապակէ եղեր որ բոլոր հաշտարարու-
թեան միջոցներն սպառին :

Լաւոս ասոնք են այս անգամ Լաւո-
պայէն եկած լուրերը, որոնք թէպէտ եւ
արժանահաւատ լրագրիւններ են, սակայն
ընտրանաւ, այսու ամենայնիւ պաշտո-
նական լուրեր չըլլալուն՝ մեր սովորու-
թեանը համեմատ՝ իրեն պարզ տեղե-
կութիւն կը հաղորդենք մեր արդոյ ըն-
թերցողաց :

ՊԱՏԵՐԱԶՄ ԱՐԵՒԵԼԻՑ

Բ.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՄԱՍԻՆ

(Ընթերցանութիւն)

Սիւննայ 1854ին օրէնսդրական ժողովը բա-
ցած ժամանակը ըսեր էր իր ատենախօսութեան
մէջ :

«Լաւոսպա գիտէ՝ տարակոյս չունենալու
«կերպով՝ որ Վաղարշայ այս անգամ սուրը կը
«քալէ նէ՝ ստիպուած ըլլալուն է : Գիտէ որ
«Վաղարշայ իր հոգը ընդարձակելու միտք մը չուն-
«նէ : Միւս կողմէն փառնաւոր յափառակու-
«թիւններու դէմ կ'ենայ : Ուստի սիրելի է ին-
«ծի բացայայտ հրատարակել, թէ աշխարհակա-
«լութեանց ժամանակը անցած է եւ չգաւառա-
«լու կերպով. փանդ զի ազգ մը այսուհետեւ չէ
«թէ իր սահմանները տարածելով պատուաւոր
«ու հզօր կրնայ ըլլալ, այլ վեհանաճ զաղափար-
«ներու գլուխ անցնելով, եւ ամեն տեղ իրա-
«ւանց եւ արդարութեան թաղաւորութիւնը
«յաղթող ընելով» :

Եւս հրատարակաւ յայտարարութիւնը՝
պատերազմին բնաւորութեանը վրայ անստուգու-
թիւններ թողելով, եւ Վաղարշայ ու Լաւոսի կա-
ռավարութեանց գիտաւորութիւններուն վրայ
կառնած ընդ. տեղի չէր տար : Եւս համար,
երբ Վաղարշայ մեղի հարցուց թէ միշտեւ ուր
կ'ուզէինք երթալ, Վ. Տրաւէն ալ ի իւր դիմ-
ուարութիւն չքաշեց լատ. Բալոսիայի հետ
համաձայնութեամբ կայսեր անունով պատաս-
խանելով : Վ. Վաղարշայի ուղղած նշանաւոր ծա-
նուցալի մէջ, որ նշանակեց այն ընդհանուր
պայմանները որոնցմով զաշակից տէրութիւն-
ները պիտի հաճէին խաղաղութեան հաստատ-
վելուն վրայ խօսելու : Եւս պայմաններուն մէջ
պարունակուած են չորս երաշխաւորութիւն ըն-
դածներ :

Սակայն Վաղարշայ որոշում մը չէր ընել,
Երբեք Սիւննայի, Վաղարշայի ու Բալոսիայի
մէջ ծանուցալիներ կ'առնէին ու կը տրէին,
պատերազմը կը շարունակէր ու կը մեծնար Վա-
ղարշայ : Վաղարշայ ու Լաւոսի Մէլաթիոսի առ-
ջեւ կը պատերազմէին, հասարակաց դատին հա-
մար, եւ իրենց արիւնք անխնայ կուտային Լա-
ւոսպայի անկախութիւնն ու հաւատարմութեան
թիւնը ապահովելու համար : Վ. Երազմէն
Լաւոսի հարցուց մեղի, թէ տակաւին կը հա-
ճէինք չորս երաշխաւորութեանց՝ հիմնական վե-
րայ հաշտութիւն ընելու : Երբեք զաշակից կա-
ռավարութիւնները երկար վարանեցան : Վ.
թիւնը իրենց, որ այնչափ փառաւոր ծիգերէ եւ
ցաւաքին զոհերէ, Լաւոսի եւ Լաւոսի յաղ-
թողութիւնը :

*Տես թիւ 169—170—171

Թուրքիան իր փառքերէ ետեւ, երբոր իրենց
բանակները Մէլաթիոսի կը պաշարէին, եւ ի-
րենց նաւատորմիւնները Մե. ծովը գրաւեցին,
իրաւունք ունէին աւելի բան պահանջելու : Ուս-
տիայ չեղարկեցին : Եւս քաղաքականութեան
արդիւնքն եղաւ. զեկու. Զին դաշնադրութիւնը :

Վաղարշայ տէրութեանը Լաւոսի
յաղթելուն, անոր փաստական ու պաշտպանու-
ղական զաշակիցութեանը փափաքներուն եւ ի-
րենց չափաւորութեանը բացայայտ ապացոյց մը
Վաղարշայի տակ ուզեցին համար՝ չորս երաշ-
խաւորութեան հիմնուն վրայ խաղաղական խօ-
սակցութիւն ընելու հաճեցան. միանգամայն պա-
տերազմին դեպքերէն յառաջ գալիք ուրիշ պայ-
մաններ ալ առաջարկելու իրաւունք պահեցին ի-
րենց :

Վաղարշայ տէրութեանց առ չափաւորու-
թիւնը ոչ իրենց պատուին փառ կուտար, ոչ ալ
իրենց պաշտպանած շահերուն. ապա թէ ոչ ա-
սոր չէին հաճեր : Երբ ալ պէտք էր որ սա եր-
կու բանին մէկը ըլլար. կամ դեպքանախօսու-
թիւնները յաջող վախճան մը պիտի ունենային
կամ չունենային : Զորս յաջող վախճան ունե-
նային, Լաւոսպա՝ չորս երաշխաւորութեանց մի-
ջոցաւ անանկ պայմաններ ձեռք պիտի բերէր, ու-
րոնց համար չորս ամիս առաջ Ուստիայ արտաքին
գործոց պաշտօնակալ Վաղարշայ կոմսը յայտարա-
րութիւն կ'ըներ, թէ տաւր տարուան ձախորդ
պատերազմէ մը ետքը հազիւ կրնար յանձն առ-
նուլ. իսկ թէ որ դեպքանախօսութիւնները յա-
ջող վախճան չունենային, ան ժամանակը Լաւո-
սիայ գաշակցութիւնը յարձակողականի դառ-
նալով, ինքն ալ զինեալ գործողութեանց մէջ
կը մտնէր, եւ այն բանն որ դեպքանախօսութեանց
մէջ իր աղեղնութեան ծանրութեամբ չէրցաւ
ձեռք բերել, արդէ անարդարութեամբ ձեռք
կը բերէր : Ուստի ասոնց օրնոր պատահելու ըն-
լար, աղէկ էր Սիւննայի մէջ զեականախօսու-
թիւն ընէ միւս կողմանէ պատերազմը շարու-
նակելով Վաղարշայի մէջ :

Իսկ խաղաղութեան պայմաններուն գալով,
անոնցմէ աւելի արարար, չափաւոր ու Լաւոսպայի
իրաւանցն ու շահուցը համաձայն պայմաններ
չէին կրնար ըլլալ :

Եւս միւսը՝ Միւստիպայի Վաղարշայի ու
Մեղիպայի իշխանութեանց վրայ Ուստիայ բանե-
ցուցած պաշտպանութիւնը զաղեղնելով, եւ
անոնց արտօնութիւնները մեծ տէրութեանց
միաբան երաշխաւորութեան տակը դնելով,
Ուստիայ կառավարութեան ձեռքէն կ'առնէ
այն իրաւունքները, որոնք հին դաշնադրութեան
ներքէ ձեռք բերած կը կործնէր եւ իր ձեռքը մի-
ջոց մըն էին նոյն կրկնութեան բնակիչներն իրեն
հպատակեցնելու : Տաճկաստանի վրայ տիրելու,
Լաւոսի ամենին աւելի տկար կողմէն մատենալու
եւ բոլոր Լաւոսպան խռովելու :

Երբեք Վաղարշայ նաւարկութեան ա-
զատութիւնը հաստատելով, բոլոր ազգայ եւ
գլխաւորապէս Լաւոսի պահապանութիւնը
կ'ազատէ այն բարոյական ու նիւթական կապե-
րէն, որոնք հիմա անոր արգելք կը ըլլան, եւ այս
մեծ գեղեցիկ բերանները կը բացայայտ տէրու-
թեանց, որոնց հարաւորութեան աղբիւրն ալ պաշտ-
պանութիւնն է :

Զորքերը Մեղիպայի, Սիւննայի հպատակներուն
վրայ Ուստիայ պահանջած կրօնական պաշտ-
պանութեան հաճկաստանը ազատելով՝ ամեն
ժամանակին աւելի կրօնական ազատութիւնը կը
հայտնաւորէ, միանգամայն Ուստիայ կայսերայի ի-
րենց սեպհականութիւնը զեականութիւնը կ'օրնչա-
ցնէ, որուն քաղաքական նպատակը՝ աւելի աւ-
տանալու համար կրօնական շահու տակ կը ծա-
կէր :

Վաղարշայ պայմաններուն երբեք, որուն նպա-
տակն էր՝ Ուստիայ Սե. ծովը մէջ ունեցած մեծ

զօրութիւնը զաղեղնել, ամենին կարելոյն ու
ամենին աւելի վեճի տակ ինկածն ըլլալուն, ամե-
նէն ետքը կը թողնէր, որպէս զի հոս աղէկ մը
մեկնէր : Բայց նախ նայինք թէ ինչպէս հաս-
կընարու է անիկա : Յայտնի է որ ասանկ ծան-
րա կշիռ նիւթի մը մէջ միւսութիւն պէտք չէր
որ գտնուէր. անոր համար զաշակից տէրու-
թիւնները՝ իրենց պահանջմանը արգար ըլլալուն
համարժեք ըլլալով, անոր միտքն աներկիւղ
մեկնեցին : Ուստիայ Սե. ծովը ուստիայ ին-
քէն ըրած է. կամայ կամայ այնտեղ առաջին կար-
գի ծովական հիմնարկութիւններ հաստատած է.
մեծ երկայնաւորութեամբ ու ծածկութեամբ հոն
ծովային հզօր զօրութիւններ գումարած է, եւ
կրնայ ըսիկ, որ այսպէս Սե. ծովը վրայ միայնակ
տիրելով, Ս. Վաղարշայ միանգամայն պաշտպան մէջ
կը պահէ : Երբ այսպէս չէր ըլլար թող աղբիւր. որով-
հետեւ ոչ միայն Տաճկաստանի ամբողջութեանը
դէմ է, այլ նաեւ բոլոր Լաւոսպայի ապահովու-
թեանը : Ուրեմն Վաղարշայ ու Լաւոսի իրաւունք
ունին Ուստիայէն պահանջելու, որ Սե. ծովը
մէջ ունեցած զօրութիւնը չափաւորէ կամ նոյն
ծովը չէզոքացնէ : Թէպէտ կամ պատերազմով եւ
կամ խաղաղութեամբ սա նպատակին չհասնու-
մի, ան ատեն խաղաղութիւնն աւօրեայ բան մը
կ'ըլլայ, պատերազմն ալ անօր. Լաւոս ալ աղէկ
ուշադրութիւն ընելու է, որ Ուստիայ զօրութեան
սահմանաւորելու Սե. ծովը չէզոքացնող մի-
այն Վաղարշայ ու Լաւոսի զօրութեան չէ, այլ նաեւ
Լաւոսի ալ, որուն համար Վաղարշայ առաւարա-
կան ու զինուորական գեղեր իր գործունէութեանը
գերազանց ծախայ մըն է զեկու Սե. ծով ու զեկու
Սիւննայ :

Եւ պահանջման դէմ առաւորութիւն մը կ'ընեն.
որ ճիշդ չեղեալով մեղի Վաղարշայ տէրութեանը
կրնն թէ «Ուստիայէն անանկ բան մը կը պա-
հանջէր, որ շատէն շատ Մէլաթիոսի ատենովե-
լուն վարձքը կրնայ ըլլալ. իսկ այն ամբողջ գեղ-
Ուստիայ ձեռքէն» : Եւս մեր պատասխանը :
Լաւոս իրաւանց պայմաններէն մեկն անէ, որ
պատերազմով ձեռք բերած բանին մէկ մասը
կրնայ խաղաղութիւն ըլլալուն ետքը պահել :
Ստիպել է որ մեղի զեկու Մէլաթիոսի անուան չեղ-
բայց այս ժամանակ մէջ Մէլաթիոսի ուստիայ հա-
մար ինչ է : Ծովային ամբողջ մըն է, որովհետեւ
իրաւատարկելու նպատակով անոր փառքն ըն-
կողմով կամ այս անանկանի պատենէն ետեւ
ը գողցած ըլլալով, կուտէն քաշված է : Սե.
ծովը պատերազմի դաշտ մըն է, որուն մեղի տի-
րեցիկը, կամ թէ՛ թշնամին մեղի թողուց : Ուս-
տիայ գրաւելու հոն չէր կրնար երեւնալ : Սե., Եւս
զի գրաւելու հոն չէր կրնար երեւնալ : Սե., Եւս
զի Տաճկաստանի նաւերը անոր ամեն կողմ-
ը պըտըրին : Հիմա Սե. ծովը տէրութիւնը
փոխած է, Մէլաթիոսի Ս. Վաղարշայ անուան է :
«Սե. կ'ստիպէ մեզ առ դաւառ ետ գրաւ-
ձեռնելու : Եւս միւս կողմէն Սե. ծովը ամենին աղե-
կը չէ մի : Սե. միայն Սե. ծովը բռնած էր,
հապա նաեւ Մէլաթիոսի ալ պաշտպան էր, Լա-
մեր փառքն Սե. ծովը մէջ կ'ամրանայ, Օտեւ-
սա մեր նաւատորմիւններուն սպառնալից տակ
ինկած է : Ուստիայ ինչ կրնայ ընել : Արնայ մի
անանց իր բարոյական զօրութեան փառքն ընելու
եւ անանց իր փառքն ընելու ամենին աղեկ
կար ատեն կրնէ այն պաշտպանը, որ ամեն կողմ-
ը զինքը պիտի գողցէ թէ Սե. եւ թէ Վաղարշայ ծո-
վուն մէջ : Արնայ մի երկար ժամանակ ապրիլ այն
անգամանակու թշնամին մէջ, որ աղաղակ
զօրութիւնը՝ այսինքն իր շարժումը գործողու-
թիւնը եւ իր բերքերը փոխադրելու կամ փոխա-
նակելու իրաւունքը կը խափանէ, եւ զինքը իր
մեծատարած տէրութեանը մէջ առանձնութեան,
ամբողջութեան եւ անկարողութեան կը դատապար-
տէ :

Միւստիպայի Վաղարշայի փառքն

ԳԵՐԵՄԵՆ ԵԿԱԾ ԼՈՒՐԵՐ

Սեփաթորի բանակին եկած լուրերը մինչև ամսոյս 4ը կը հասնին:

Ուսերը քանի մը նոր յարձակումը բերն են Սեփաթորի անանց յաջողութեան: Եպրիլ 28 ին եւ 29 ին դիշերները Ինքերմանի կողմը Լեզգիացւոց պատնէշներուն վրայ յարձակել են, բայց անդիպելէ զօրաւոր դիմադրութիւն մը ընելով՝ զանոնք ետ քշել են:

Եմսոյս առջի դիշերն ալ Քառանթնայի կողմէն դադղեացւոց մարտիկներուն վրայ յարձակել են, բայց պահպան զօրաց կողմէն սաստիկ ընդդիմութիւն գտնելով, հոն ալ բան մը չեն կրցել ընել:

Եպրիլ 30 ին ուսերը Սեփաթորէն ուսմը (գումպատա) մը արձակելով, դաշնակից զօրաց աջ կողմի մարտիկներուն մէջ վառօգարանը բռնկուցել են, որով 2 հոգի մեռել ու 4 կամ 5 հոգի ծանրապէս վերաւորվել են:

Եպրիլ 29 ին բարձրադատի Լօմեր փաշան Կեօղէկէն Սեփաթորէ զացել է:

Դաշնակիցները՝ ապրիլ 20 ին դիշերը ուսաց ձեռքէն առած տեղերին վերջին աստիճան զօրացուցել են, եւ այն կողմէն չորրորդ խումբ մըն ալ բացել են:

Սարտենիայի զօրքերը հետ գհեան Պալաքովա կը հասնին եղեր:

Կրպի թէ դաշնակից զօրապետները՝ Սեփաթորէն առնելու նկատմամբ իրենց առջի յառակազիք փոխել են:

Սեփաթորէն նոր խրկված բազմագունդ զօրքերուն օգնութեամբ Սեփաթորէ մտած օգնութիւններուն ու պաշարներուն ձամբան կտրել, ուսաց դուրսի բանակին հետ պատերազմ մը ընել, եւ այն պատերազմին մէջ յաղթելու ըլլան նէ՝ Սեփաթորէն հիւսիսային մասը պաշարելու ձեռք զարնել, որպէս զի քաղաքը ամեն կողմէն պաշարվելով, եւ դուրսէն զօրք եւ պաշար ընդունելու միջոցն ու յոյսը վերնալով անձնատուր ըլլայ կամ՝ քիչ ժամանակէն յարձակմամբ առնրվի:

Ուսերն ասոնք գուշակելով, պատապ չեն կենար: Չերնայայի ձորին ու Պայտարի բարձունքներուն վրայ շատ զօրք եւ բազմութիւն թնդանթ կը դիշեն: Սեփաթորէն պահպան զօրքերն ալ՝ փախստական զինուորացի խօսքին նախելով, Սեփաթորէն իրենց ձեռքը մնալուն յոյս չունին եղեր, այսու ամենայնիւ միտքերին դրած են մինչեւ վերջին կէտը պատերազմելու: Բոլոր կանայքն ու տղայքը դուրս հանել են. քաղաքին մէկ քանի թաղերուն պաշտպանութեան նը համար բնակիչները զինուորներ են, եւ զլսաւոր փողոցներուն մէջ քարակոյտ մարտիկներ շինել են: Տուններուն վարի պատուհաններն ու դուռը դոցեր, պատերուն մէջ անթիւ մանր ծակեր բացել են հրացանի: Սերժայէն կ'երեւի, որ մեծ յարձակում մը կ'սպասեն դաշնակիցներուն կողմանէ:

Եմսոյս 3 ին դաշնակից զօրապետները պատերազմական ժողով մը բերել են, որուն ներկայ գտնվել է բարձրապատի Լօմեր փաշան: Կրպի թէ այս ժողովին մէջ Սեփաթորէն պաշարման հրամանատարութիւնը Բեկիւնի զօրապետին յանձնվել է. իսկ Քանթուպէն զօրապետը Սեփաթորէն հիւսիսային մը ըլլալէ նոր զօրծողութեանց հրամանատարութիւնը պիտի ընէ:

Նոյն օրը բարձրապատի Լօմեր

փաշան Կեօղէկէ դարձել է՝ հոն բանակելու կայսերական զօրքերը նոր զօրծողութեանց առաջնորդելու համար:

Եմսոյս կ'երեւի, որ քիչ ժամանակէն մեծամեծ անցքեր պիտի անցնին Գլըմի մէջ:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կայսերական հրամանաւ՝

Բարձրապատի Բեկիւն փաշային որդեգրը՝ Եհմէտ Նէլալ պէյին եւ Սալիհ պէյին՝ առաջնին երկրորդ կարգի, եւ երկրորդին երրորդ կարգի Մեֆէթ պատուական արվեստ:

Եպրիլ պէյին եւ Նեշէթ Էֆենդի տիկն չորրորդ կարգի եւ Սեփաթորէ Կրպիկան Յակոբ աղային ալ հինգերորդ կարգի Մեֆէթ պատուական արվեստ:

Բարձրապատի Ելի փաշային կողմէն ուրբաթ օրը Բ. Դուռը եկած նամակները խաղաղութեան յոյս չեն թուր:

Եպրիլ օրը Ս. առաւ դացող դադղեական Ֆրանց շորենաւով հեռադրական լուր քարձրապատի Ելի փաշան Կ. Պօլսն կանչելու համար:

Կայսերական կառավարութիւնը հրաման բուաւ, որ Ելիքեար Իսկէյէսի քովը 25 հազար զօրաց պահեստի բանակ մը կազմվելու համար պէտք եղած բոլոր նիւթերը շուտով պատրաստվին:

Եյս պահեստի բանակը Լեզգի տերութեան Օսմանեան գաւառներէն ժողված եւ ուրիշ օսմանեան կանոնաւոր զօրքերէ պիտի կազմվի:

Լեզգիացի Ս. Ելիքեար զօրապետը՝ յայտարարութեամբ մը այս անօրէնութիւնը կը ծանուցանէ:

Սերժիշեալ պահեստի բանակին անդղեացի հրամանատարներն ու պաշտօնակիները՝ Պեյիք Տերէն ուսաց դեսպանական պաշտար պիտի նստին:

Ենցեալ շաբթու լուր մը ելաւ մայրաքաղաքի մէջ, թէ Կալաքէն Ս. առաւ հեռադրով լուր եկել է, որ ապրիլ 27 ին 28 ին եւ 29 ին օրերը Քիլիսի կողմէն թնդանթի ձայներ կը լսվին եղեր Թաւլա, եւ ասկէց հետեւցուցին թէ անդղեացւոց շոգնաւները Սուլեյմի բերնէն ներս մտել՝ Գանուբի եղբորը եղջ ուսաց ամրութիւնները ուժեղացնել են:

Ենցեալ հինգշաբթի Բ. Դուռը եկած արտաքոյ կարգի սուրհանդակ մը որ ապրիլ 30 ին Եալէն ելեր եւ մայիս 1 ին Կալաքէն անցել է, այս ուժեղացնութեան վրայօք ամենեւեւ լուր մը չունի բերած: Ուստի կ'երեւի, որ այս լուրն ալ մայրաքաղաքի մէջ քանի մը օրէ 'ի վեր պտրտած անհիմն լուրերուն կարգէն է:

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԵՆԳՂՅԱՆ: Երեւելան արտուրազմին պատճառաւ ժողովրդեան մէջ ծագած յուզումները օրէ օր մեծնալով վրայ է:

Լոտրայի ամենէն մեծ վաճառականները սեղանաւորներն ու արուեստագետները ժողովրդեան գլուխն անցած մեծ ընկերութիւն մը կը կազմեն կառավարութեան դրոճոց մէջ քանի մը բա-

րեկարգութիւններ ընել տալու դիտաւորութեամբ: Երբեք երկու մեծ ժողովը բաւ ընկերութիւնը, եւ երբ որոշում ընդունվեցաւ այս ժողովներուն մէջ: Ենցեալ որոշման մէջ յայտարարութիւն եղած է, թէ Երեւելքի պատերազմին մէջ անդղեացւոց կրած վնասներուն պատճառով կառավարութեան գործերը վարողներուն անհմտութիւնն է: Երբորդին մէջ յայտարարութիւն եղած է, թէ անկութեան պաշտօնները այսուհետեւ փորձառու, եւ յաջողակ մարդոց միայն յանձնվին: Երբորդ որոշումը յանձնարարական ժողով մը կը սահմանէ, որուն պաշտօնը պիտի ըլլայ ընկերութեան ծախքերուն համար դրամ հաւաքել, եւ Լեզգի բոլոր քաղաքներուն ու գեղերուն հետ թղթակցելով՝ ամեն տեղ մասնաժողովներ հաստատել տալ, որոնք ընկերութեան մեծ ժողովին մէջ եղած խորհուրդներուն ու որոշումներուն վրայ խորհրդակցելով իրենց կարծիքը անոր խմայնեն:

Եպրիլ 25 ին լուրերուն խորհրդարանին մէջ Լեյնպօրու կոմսը ծանոց, թէ դիտաւորութիւն ունի այնպիսի առաջարկութիւն մը խորհրդարանին ընելու, որ կառավարութեան պաշտօնէից վրայ վառահոլութիւն չունենալու յայտարարութեան պէս բան մըն է:

Նոքր յիշեալ կոմսը Լեզգի զօրաց հրամանատար սպաներուն գէշ ընտրութեան գանդատեցաւ:

Եպրիլ 26 ին լուր Բալաքութիւն հասարակաց խորհրդարանին ներկայացուց Լեյնայի դեսպանական ժողովին բոլոր գրութիւնները:

Պալթիկի անդղեական նաւախումբը որ երսուն մեծ պատերազմական շոգնաւոր նաւերէ կը բաղկանայ, ապրիլ 21 ին Տանիմաքայի Բիւլ նաւահանգիստէն մեկնելով Պալթիկ մտել է. բայց որ կողմ երթալը մինակ հրամանատար ծովապետը գիտէ: Կրպի, թէ տակաւին Պալթիկի շուրերը մեծամեծ սառելու կտորներով լցուել են, որոնց մէջ նաւարկելը խիստ վտանգաւոր է:

Լեյնպօրու լուր կուտան, թէ Գեֆի անունով ուստի պոք մը դարի բեռնած Ուէվէյն Սթոքհոլմ դացած ատենը՝ Պալթիկի մէջ անդղեացւոց պատերազմական նաւերէն բռնվել ու Լեյնպօրու տարվել է:

Թաւլա լուրերն հետեւեալ լուրերը կուտայ:

Լեզգի կառավարութիւնը միտք ունի Գրքի բանակին վրայ երկու գունդ ձիաւոր աւելցնելու, ամեն մէկը 700 հոգիէ բաղկացեալ, եւ հինգ վաշտ հետեւեալ՝ ամեն մէկը 1200 զինուորէ բաղկացեալ, ընդամենը 7400 հոգի: Եսկէց զատ բազմաթիւ պաշարման եւ դաշտային թնդանթներ պիտի խրկէ: Միջերկրականի եւ Զինկական կղզեաց պահպան զօրքերն ալ նոյնպէս Գրքի պիտի երթան:

Եւ հաստատեն, թէ դաշտակից կառավարութիւնները դիտաւորութիւն ունին զօրաց բանակ մը եւ ցամաքի թնդանթներ խրկելու: Պալթիկի մէջ ըլլալէ զինուորական զօրծողութիւններուն օգնելու համար, Կրպի, թէ այս խորհրդները բանակը 25 հազար հոգիէ պիտի բաղկանայ, եւ մեծազոյն մասը Գաղղի կառավարութիւնը պիտի տայ: Եստ փոխարէն՝ Լեզգի կառավարութիւնն ալ նաւ պիտի տայ փոքր Գաղղի Պալթիկ տանելու համար:

ԳԵԳՂՅԱՆ: Մօլթէն պաշտօնական լուրերն իր մայիս 5 թուոյն մէջ կը ծանուցանէ, թէ Զուռաստանի նախկին դեսպան Պ. Թուլէշ Օսմանեան Բ. Դրան քով դեսպան անուանեցաւ 'ի Կ. Պօլսն:

Կ. Պօլսոյ գաղղեական դեսպանատան առաջին քարտուղար Պ. Պէնէտէթի, որ Պատակէ Տիլիէ զօրապետին երթալէն 'ի վեր առժամանակեայ կերպով նոյն դեսպանատան գործակատարութիւն կ'ընէր, Պարսից տերութեան քով արտաքոյ կարգի լեազոր դեսպան անուանեցաւ:

Պէնէթի գաղղեական դեսպանատան առաջին քարտուղար Պ. Սամբայօ՝

Կ. Պօլսոյ դեսպանատան առաջին քարտուղար անուանեցաւ փոխանակ Պ. Պէնէտէթի:

Նոյն Մօլթէն լուրերը իր մայիս 8 թուոյն մէջ կը հաստատէ Գաղղի արտաքին գործոց պաշտօնէին փոխվելը:

Ծերակուտի ժողովին անդամ Բեռնի կոմսը Լոտրայի դեսպան անուանեցաւ Ս. Կալաքէն կոմսին տեղը, որ Պ. Տրուէն տը Լեյնայի տեղը արտաքին գործոց պաշտօնէայ անուանեցաւ:

Պ. Տրուէն տը Լեյնայի պաշտօնէ հանվելուն Լեզգի լուրերն առ հասարակ պատճառ կուտան, թէ Ս. Էննա եղած ատենը՝ լուր Ղօն Ուրուի Լոտրա դառնալէն ետեւ Եստրից արտաքին գործոց պաշտօնէայ Պուօ կոմսին հետ ինք իր գլխուն այնպիսի խաղաղութեան պայմաններ յանձն առել է, որոնք Գաղղի ու Լոտրա խմայնելուն պէս երկու կառավարութիւններէն ալ մերժվել են. հետեւաբար Պ. Տրուէն տը Լեյնայի փոխվել հարկաւոր է:

Կայսեր կենացը դաւաճանութիւն ընել ուզող Ղիփանի Բիւնօրի անուն Խաղաղցին ապրիլ 25 ին դատվելով՝ մահուան դատապարտվեցաւ:

Կայսեր անձին գէմ երկրորդ դաւաճանութեան փորձ մը ըլլալուն լուրը անհիմն ելաւ:

Կայսեր Երեւելք ձանապարհորդելու դիտաւորութիւնը՝ ոմանք բոլորովն թողված, ոմանք ալ անորոշ ժամանակի մը ձգված կը համարին:

Պալթիկի գաղղեական նաւախումբին մէկ բաժինը ապրիլ 19 ին Էրպուրիէն մեկնեցաւ Բընօ ծովապետին հրամանատարութեամբ:

Տիւնէն ապրիլ 24 թուով եկած լուրերը կը ծանուցանեն, թէ այս նաւախումբը որ չորս նաւէ կը բաղկանայ, ապրիլ 22 ին հոն հասել է, բայց Պալթիկ մտնալու համար՝ կ'սպասէ, որ Գաղղեայէն ձամբայ ելելու վրայ եղող 30 կամ 40 չափ թնդանթակիր մակոյկներն ու ծովային մարտիկները հոն հասնին:

Թուրքի նաւահանգիստին մէջ այս օրերս ժողոված նաւերուն բազմութիւնը եւ եղած պատրաստութիւնները կը ցուցնեն, որ շատ զօրք եւ պատերազմական պաշար պիտի դայ Գաղղեայէն:

Տանկերը եւսայրի ու կրկնայրի պատերազմական նաւեր, եօթը առաջատուաւոր եւ 4 շոգնաւոր Ֆրիգատն, երեք շոգնաւոր քորվէթ, 6 շոգնաւոր եւ 4 պաշարակիր քորվէթ հոն երկաթ նետած մանր մուկը նորոգութիւններ կրնեն քիչ օրէն ձամբու պատրաստ ըլլալու համար:

ԻՏԸԼԻՆ: Լուրերն նախնի թիւերուն մէջ ծանուցելէնք, թէ Սարտենիայի տերութեան մէջ եղած կրօնական կարգերուն ու վանքերուն մէկ մասը վերցնելու եւ անոնց հարուստ եկամուտները աղքատ քահանաներուն յատկացնելու նպատակաւ կառավարութեան առաջարկած օրինադրը՝ Սարտենիայի ե-

պիտակապաններուն եւ ծերակուտի ժողովին անդամներուն մէջ մասէն ընդդիմութիւն գտնելով՝ կառավարութեան պաշտօնականները հրաժարականին տուելին, եւ թագաւորը նոր պաշտօնականներ ընտրելու գործը պատերազմի պաշտօնեայ Տիւրանտո գործակալին յանձնել էր :

Ապրիլ 21 թուով թաւրիսէն եկած լուրերը կը ծանուցանեն, թէ Տիւրանտո գործակալը բոլոր պաշտօնեայ ընտրուած յանձնները հրաժարեալ պաշտօնեայ համալսարանէն, եւ եպիսկոպոսներուն հետ ալ համաձայնեալ հասարակական շարժումներ ընտրելու անկարող ըլլալը թագաւորին հասկըցուց : Ասոր վրայ թագաւորը պարտաւորեցաւ հրաժարեալ պաշտօնականներ վերահաստատելու :

ՍՊԵՆՍԵ : Մատրիսէն Գարիգ հեռագրով լուր կուտան, թէ հոնաստող Գաղղիոյ ու Բելգիոյ դեսպանները ծանուցել են Սպանիոյ տէրութեան արտաքին գործոց պաշտօնէին, թէ Կէսպէն որ Սպանիա ալ Սարաոնիայի պէս ուրոշ զինք մը բռնէ ի նպատակամբ ընդդէմ դաշնակից տէրութեանց :

Սպանիայի լրագրիւններն աս նիւթիս վրայ սաստիկ վեճարանութեան սկսած են մէկմէկու հետ, եւ շատերը խրատ կուտան կառավարութեան, որ Գաղղիոյ ու Բելգիոյ հետ միաբանի :

Թագուհիին եկեղեցականաց կառուածները ծախելու վրայօք առաջարկված օրէնքին հաւանութիւն տալով՝ ըստորագրեց : Կերեւի որ աս պատճառաւ մեծ գոտութիւն պիտի ծագի Սպանիոյ տէրութեան եւ Հռոմի պապական կառավարութեան մէջ :

ԻՐՈՒՍԻԱ : Պէռլինէն եկած լուրերը կը ծանուցանեն, թէ թագաւորը բաւական ծանր հիւանդութեամբ մը պառկել է, բայց վախու բան մը չունի եւ զեր :

ՌՈՒՍԻԱ : Բելգրադէն ապրիլ 29 թուով հետեւեալ լուրերը կը գրեն Պէռլինի ազգային Կէսպէ լրագրին :

Նիկիդայոս եւ Միքայէլ մեծ դուքսերը Բելգրադէնէն պիտի ելնեն, բայց երբ՝ յայտնի չէ :

Բնդհանուր զինուորութեան զորքը կամաւոր զօրքերը խումբ խումբ դաւաճանելէն Բելգրադէն կ'երթան : Հաստ գործարաններն անհետանալով թերու պահապաններն անգործ մնալով, իրենց բանուորներէն շատը զինուոր տուին : Եւ որովհետեւ այսչափ զօրքերուն հրամանատար սպայներ գտնելու դժուար է, կառավարութիւնը առաջարկեց քաղաքական եւ դատաստանական պաշտօնատարներուն որ զինուորական հրամանատարութեան պաշտօններու մասնն : Այս ալ դժուար բան մը չէ կ'ըսէ վերոյիշեալ լրագրին թղթակիցը, որովհետեւ դատաստանատուները անգործ կեցած են :

Օգնուորութեան զորքը անձանց վերաբերեալ բոլոր դատաստանները եւ մնացին : Բազմութիւն պարտք ունեցող անձինք՝ որ իրենց առնելիք տէրերուն ձեռքէն ներքէն ինկած էին, զինուոր զրկելով ազատեցան :

Աղէքսանդր կայսրը յանձնարարական ժողով մը սահմանեց Բելգրադէնէն մէջ Երեւելի գործերուն վերաբերեալ ամեն խնդիրներու վրայօք

խորհուրդ ընելու համար : Այս ժողովին նախագահը կայսրն է, եւ անդամներն են՝ Կոստանթին Սեփէ դուքսը, Նէսէլ-րոտ կոմսը, Օսթրիա գործակալը, Բիսպէն կոմսը, Պրիւտի կոմսը եւ Տօլիօ-րուքի իշխանը : Պատերազմ ուղղողները թուով աւելի են աս ժողովին մէջ :

Կրսով Թէ Կորչաքով իշխանը՝ չորս երաշխաւորութեանց երրորդ պայմանին վրայօք քանի մը առաջարկութիւններ խրկած էր Բելգրադէնի խնայողներով թէ Լատիոյ կառավարութիւնը անոնց հաւանութիւն կուտայ : Երբ առաջարկութիւնները վերոյիշեալ յանձնարարական ժողովին մէջ քննարկելով մերժուեցան : Գրանքֆորթի Կէսպէն Բիւրք լրագրիւր ասիական պատմէն ետեւ կ'աւելցնէ, թէ Աղէքսանդր կայսրը եւ եղբայրը Կոստանթին Սեփէ դուքսը բոլորովին համաձայն են՝ պատերազմը վերջին աստիճան սաստկութեամբ յառաջ տանելու վերաբերեալ ամեն որոշմանց մէջ :

ԽԱՆԸ ԼՈՒՐԵՐ

Ենցեալ հինգշաբթի ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք շայրը ըստ սովորութեան Ս. Փրիկէ ազգային հիւանդանոցը գնաց՝ հոն խնամեալ հիւանդաց ու կարօտեղոց այցելութիւն ընելու եւ մխիթարելու :

Երբ քանի մը բարերար յարգի անձինք յատուկ ողորմութիւններ ըրին :

Տատեան մեծագաւառի Պօղոս Եմբրայի որդի աղնուաշուք Եւաքէլ աղան առատ ուտելիք խրկեց հիւանդանոցի կարօտեղներուն :

Կորստունիկան Մեծարգոյ Յակօբ աղան 1,000 դուռուշ շնորհեց :

Մեծարգոյ Բիւնկեանցի Յարուսթիւն աղան 500 դուռուշ շնորհեց :

Օգոստոսփառ Ինքնակալը՝ Գաղղիացեղ կայսր անձին գէմ փորձված դաւաճանութեան լուրը առնելուն պէս՝ անոր անվտանգ ազատելուն վրայ իր ուրախացումները խնայեց Գաղղիոյ գործակալար Պ. Պէնէտէթիին :

Այսերական հրամանաւ նախորդ Տեղութեան պաշտօնեայ Խայրէտտին փաշան կիրակի օրը մայրաքաղաքս դարձաւ Միտիլինէն :

Ենցեալ հինգշաբթի Խորասան ճեան Մեծագաւառի Պետրոս աղան իր ընտանեօքը մայրաքաղաքէն ծախեց եւ Գարիգ երթալու համար, ուր քանի մը շաբաթ կենալէն ետեւ Կ. Պօլսի պիտի դառնայ :

Երբ քանի մը Մեծարգոյ Ստեփան աղան Բարսեղեան Եւստրիպիոս շոգեւնաւով Աղէքսանդրիա գնաց, ուսկից քանի մը օրէն Գարիգ պիտի երթայ :

Առաւել կայսերական յանձնարարական ժողովին անդամ Մեծարգոյ Պետրոս պէյը կիրակի օրը մայրաքաղաքս եկաւ, ուր քանի մը օր կենալէն ետեւ՝ նորէն Առաւել պիտի երթայ :

Մարտիկայի լրագրիւնները կը ծանուցանեն, թէ Թուրքիոյ պէյը ծանր հիւանդ է :

Պոլսային մայիս 4 թուով եւ կած նամակները լուր կուտան, թէ Կ. Պօլսոյ դաղդիական գործակալար Պ. Պէնէտէթիին ձեռօք Պոլսային դժբաղդներուն համար ժողովված գրամները Պոլսա խրկելով՝ դաղդիացեղ հիւպատոսին ձեռօք բաժնովի են տաճկաց, հայոց, յունաց ու հրէից : Եւստ-

րիոյ հիւպատոսն ալ նոյնպէս ողորմութիւն բաշխել է ամեն աղղի տղքաւորներուն : Եւրոպացեղոց այս ըրած մարդասիրական բարերարութիւնը մեծ պատիւ կ'ընէ իրենց :

Գետնաշարժը ամեն օր թիթեւ կերպով կ'զգացվի որոտման ձայներով, բայց անցեալ չորեքշաբթի օրը ժամը մէկին միջոցները բաւական սաստկութեամբ ջնցել է քաղաքին վնաս մը չընելով :

Կերեւի որ յունաց քահանաները դուշակեր են աս շարժը, որովհետեւ առաջուցմէ ծանուցել են եկեղեցիին մէջ թէ չորեքշաբթի օրը սաստիկ գետնաշարժ մը պիտի ըլլայ :

Էրամատածութիւնը կանոնաւոր կերպով յառաջ կ'երթայ : Բաղաբին մէկ քանի կողմերը խրճիթներ շինվել է շերամ նուցանելու համար : Թէ որ նոր ձախորդութիւն մը չպատահէ, մետաքսը առատ պիտի ըլլայ այս տարի : Ուրիշ դաշտային բերքերն ալ յաջող վեճակի մէջ են :

Սէյանիկէն լուր կուտան, թէ նոր անդղիացի զինուորական պաշտօնակալներ հոն դադել են՝ Ենգղիոյ հաշուին համար եղած զինուորագրութիւնը փութացնելու : Գրված զինուորներուն թիւը հիմա 670 մնացած է, որովհետեւ զրկողներէն ոմանք փախան, ոմանք բնական մահով մեռան, եւ երեք չորս հողի ալ մէկմէկու հետ կուտ ընելով իւրար սպաննեցին :

Հռոդոսէն (Բատոս) մայիս 3 թուով լուր կուտան, թէ Պէռլիքայի թագաւորին դահաճանգ որդին Պրապանթի դուքսը եւ իր կինը՝ առջի օրը Պէրուէն հոն հասել են : Ենկից Կիրիտ, Սթանբօ, Պատմոս եւ Բիոս կղզիները պիտի երթան տեսնելու եւ յետոյ Եւրոպա պիտի դառնան :

Փարիզի լրագրիւնները լուր կուտան, թէ անուանի Եպիսկոպոս Եմբրայի որ Գաղղիոյ կառավարութեան հաճութեամբ երկու տարիէ ի վեր Պոլսա կը բնակի, Գաղղիոյ կայսր աղերսաղիւր մը խրկել է, որ հրաման տրվի իրեն Գարիգ երթալու եւ արուեստահանդէսը տեսնելու :

Երեքշաբթի առտու ժամը 12ին միջոցները Ենի ճամբին տակը Գաւիէի մը խանութէն հրդեհ ելելով՝ ութնի չափ խանութ այրեցաւ :

Երբ քանի մը մէկին միջոցները Եւսկիտարի փաշա Խանար ըսված նաւամատոցին վրայ անդղիացեղ մէկ համարանոցը մէջը պահված խոտերէն բռնկելով այրեցաւ :

Չնաստանի զինուոր քաղաքներուն մէջ Գրքովի դաշնակից զօրաց վերաւորներուն եւ պատերազմի մէջ մեռնողներուն որբոց եւ այրեացը համար ստորագրութիւն բացվելով՝ միջեւ հիմա 120 հազար ֆրանք ժողովուրդ է :

Եւսկիտարի թիւերնուս վերջին երեսին երկրորդ էջին 35 երորդ տողին մէջ տպագրական սխալմամբ Կէս ըսվել է փոխանակ Կէս ըսվելու :

Գերմանիայի Պիլք քաղաքին աստեղաբաշխական դիտարանէն Պ. Ռ. Լիւթեր աստեղագէտը՝ ապրիլ 19 էն 20 լուսնալուր զիշերը նոր մղորակ մը գտաւ մետաստներորդ մեծութեամբ, որ Եւստիոս Լուսնի պիտի մէջ տեղի իր շրջանը կը կատարէ : Եսով միջեւ հիմա դանդաղ մղորակներուն թիւը 43 կ'ըսուէ :

Սէփասթօրի բանակէն մայիս-

քաղաքիս Բէն Տ'Օ-էն լրագրին զրկած նամակի մը մէջ՝ հետեւեալ զարմանալի դէպքը կը կարդանք :

Ապրիլ 30 էն մայիս 1 լուսնալուր զիշերը՝ Մալաքոֆի աշտարակէն ուսերուն արձակած մէկ ուռմըր (գումմ պառա) կերթայ դաղդիացեղ ալ կողմի մարտկոցներուն մէկուն մէջ կ'իյնայ : Բաւար հոն գտնուող զինուորները՝ ոմանք ինքզինքնին կը պատապարեն, ոմանք ալ երեսի վրայ կը պառկին, որ ուռմըր սպայ թիւն իրենց մնաս մը չըլլայ : Բայց ուռմըր առանց պայթելու կը մարի : Կերեւի կը կանգնին եւ քանի մը վայրկեան անցնելէն ետքը բոլորովին կը մեռնան : Մէկ մ'ալ յանկարծ ուռմըրն ինկած տեղին զարհուրելի պայթում մը կը լսեն : զարմանալով կերթան նայելու, եւ կը տեսնեն, որ դաղդիացի զինուոր մը հոն ջարդուբուրդ եղել է : Ար հասկնան որ այն զինուորը ինքզինքը մեռցնել ուղղելով՝ ուռմըրն պատրոյգը (ֆիթիլ) բռնկեցուցուցը՝ վրան նստել եւ հանդարտութեամբ պայթելուն սպասել է :

Մատրիսի լրագրիւնները զարմանալի մըցութեան (եարբ) փորձ մը կը պատմեն այս օրերս Մատրիսի մէջ պատահած :

Կարգէ դուրս դիմացկունութեամբ վաղելու սովորած մարդ մը՝ Ղէնարօ առնուով՝ փաստ բռնել է որ ամենէն ընտիր ձին կրնայ ձաթեցնել վաղելու միջոցութեան մէջ : Այս բանը յայտարարութեան միջոցաւ Մատրիսի մէջ ծանուցվելով, որոշեալ օրը ամբար բազմութիւն Մատրիսի ձիարձակարանը (աթ մէյտանը) ժողովեցան այս կարգէ դուրս միջոցութեան ականատես ըլլալու համար : Ղէնարօյին հակառակորդը աղնու տեսակէ դեղեցիկ եւ առոյգ սեւ ձի մըն էր, որուն արագութեամբ եւ ուժին հասնող ձի չկար Մատրիսի մէջ : Որոշեալ ժամուն նշան տրվեցաւ, եւ ձին ու Ղէնարօ միանգամայն վաղել սկսան : Չին 87 երորդ անգամ ձիարձակարանին բոլորիքը դառնալուն ինկաւ մեռաւ : Ղէնարօ յաղթող ըլլալով, տակաւին հինգ անգամ ձիարձակարանին բոլորիքը դարձաւ, ետքը կրկէսին մէջ տեղը երթալով՝ զարնված նուագարաններուն եղանակով խաղաց վերջին աստիճան դիւրութեամբ : Այս կարգէ դուրս զօրութեան գործը Ղէնարօ կ'օթանաստենը վեց րոպէի մէջ կատարեց, որ հինգ քառորդի մէջ վեց ժամու ծամբայ քայլելու հետ հաւասար է :

Գաղղիոյ դատաստանական Կէս լրագրին հետեւեալ զարմանալի դուրսութեան դէպքը կը պատմէ :

Դամանակէ մը ի վեր Փարիզի մնաւաճառներուն եւ ուրիշ հոմ կամ եւ փած կենդանիներ ծախողներուն խանութէն բազմութիւն միս, հաւ, ապուխտ, էրշիկ (սոճուգ) անյայտ կ'ըլլային, անանկ որ խեղճ խանութպանները մեծ տարակոյսի մէջ ինկել էին : Այս գողութեան հեղինակը շուն մըն էր Ուոտմոն անունով, որ յատկապէս աս բանին վարժված էր եւ իր պաշտօնը մեծ յաջողութեամբ կը կատարէր :

Եւսկիտարի սովորութիւնն է որ տէրը կը կերակրէ իր շունը : Հոս ընդհակառակն շունը իր տէրը կը կերակրէր եւ թերեւս միջեւ կենացը վերջը պիտի կերակրէր, թէ որ տէրը զանկա կ'ըրթելու համար ծով կենալու կանոնին տակը չընէր : Ուոտմոն անով ըլլալով, աւելի ծարսի-

[illegible]